

Mateřská škola Omice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace
Brněnská 81

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Jak funguje svět“

Č.j. 2/2017

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2020

Projednán na pedagogické radě dne 30. 8. 2017

Vypracovala ředitelka Ivanka Janačíková, DiS. a učitelka mateřské školy.

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje

Název	Mateřská škola Omice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace
Sídlo	Brněnská 81, 664 41 Troubsko
Telefon	534 008 341, 777 833 788
E-mail	msomice@volny.cz
Webové stránky	www.msomice.cz
IČO	75024187
Zřizovatel	Obec Omice
Právní forma	příspěvková organizace
Součást školy	školní kuchyně
Počet tříd	1 - celodenní
Ředitel školy	Ivanka Janačíková, DiS.
Účinnost dokumentu	od 1. 9. 2017

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Omice byla přebudována ze základní školy. Je umístěna v přízemní budově, situované do středu obce. Mateřská škola je jednotřídní, je určena pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však děti od 2 let, třída je heterogenní. V prostoru třídy jsou vytvořeny zájmové kouty pro děti, je zde prostor pro rušnější činnosti i klidnější hry a odpočinek dětí.

V zadní části budovy je umístěna školní kuchyně a zázemí pro zaměstnance.

Na mateřskou školu navazuje zahrada, která je využívána pro tvořivé hry a sportovní aktivity v průběhu celého roku. Zahrada je prostorná, vybavená pískovištěm, dřevěnými průlezkami se dvěma skluzavkami, zahradním domkem, částečně zastíněná vzrostlými stromy. V posledních dvou letech zde proběhly úpravy ve stylu přírodní zahrady.

Mateřská škola při své vzdělávací činnosti využívá umístění obce v krásné přírodní oblasti s lesy, poli a loukami, což umožňuje enviromentální výchovu dětí nenásilnou formou.

Při mateřské škole pracuje Sdružení rodičů a přátel školy, které se společně podílí na pořádání různých kulturních, výchovně vzdělávacích a zábavných akcí pro děti.

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Mateřská škola má přiměřeně velké prostory vzhledem k počtu dětí ve třídě. Třída je rozdělena na část herní s kobercem a část pracovní s podlahovou krytinou – tato část slouží také jako jídelna. V herní části se nachází herní kouty, které umožňují dětem soukromí nebo hru v menší skupině (pokojíčky, divadlo, obchod, kuchyňku). Třída je vybavena dětským nábytkem, který je bezpečný a zdravotně nezávadný. Hračky, didaktické, sportovní a hudební pomůcky jsou přizpůsobené věku dětí a jejich individuálním možnostem. Děti mají k dispozici počítač s výukovými programy. Nabídka knih pro děti včetně encyklopedií je dostupná, je nutné ji nadále doplňovat z důvodu částečného opotřebení.

Mateřská škola nedisponuje samostatnou ložnicí, lehátka denně rozkládá školnice školy. Počet lehátek odpovídá počtu dětí.

Všechny vnitřní i vnější prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Pravidelně jsou prováděny předepsané revize a kontroly týkající se technického stavu.

Záměr

- *vyměnit koberec v herní části,*
- *vyměnit pákové baterie v umývárně dětí,*
- *koupit velké stavebnice (molitanová, Polykarpova, dřevěné kostky),*
- *koupit pomůcky k dramatickým činnostem (kostýmy, čepičky),*
- *doplnit tělovýchovné nářadí (trampolína, švédská bedna, dětský rotoped, lavičky),*
- *doplnit Orffův instrumentář,*
- *vybavit třídu hračkami pro děti mladší 3 let,*
- *zřídit polytechnický koutek s vybavením,*
- *vytvořit koutek pro experimentování.*

Životospráva

Denní řád je flexibilní a přizpůsobený individuálním potřebám dětí. Strava je připravována v mateřské škole. Mezi jednotlivými jídly je dodržován tříhodinový interval. Děti nejsou násilně nuceny do jídla, ale jsou vedeny k tomu, aby všechno ochutnaly. Strava je pestrá, vyvážená

a plnohodnotná, odpovídající biologickým potřebám dětského organismu.

Děti mají zajištěn pitný režim v průběhu celého dne (ovocný, nebo bylinkový čaj, džus, voda).

Děti se obsluhují samostatně dle potřeby z nerezového zásobníku, jsou také vybízeny k pití.

V letním období dostávají děti pití i na zahradu.

Pobyt venku zařazujeme v režimu dne denně po dobu dvou hodin a je přizpůsoben aktuálním klimatickým podmínkám. Děti mají dostatek pohybu venku i v interiéru.

Délka odpoledního spánku nebo odpočinku vychází z přirozených individuálních potřeb dítěte a jeho věku. Všem dětem zajišťujeme nezbytných 30 minut klidu na lůžku s možností usnout

a dále spát. Pokud někdo nemá potřebu spát, účastní se dalších zájmových aktivit.

Hygienické podmínky zajišťujeme dostatečným větráním, k potřebné výměně vzduchu.

Udržování vhodného mikroklimatu zajišťujeme optimální teplotou v místnostech.

Záměr

- *zajišťovat při jídle pohodu, klid, dostatek času,*
- *vést děti k pečlivé sebeobsluze v umývárně, šatně a při jídle,*
- *přizpůsobit stravu dětem mladším 3 let,*
- *nenutit děti k jídlu, vést je k ochutnávání každého jídla,*
- *utvářet chování dětí podle zásad zdravého životního stylu přirozeným vzorem pedagogů.*

Psychosociální podmínky

Mateřská škola zajišťuje dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti si jsou rovny, mají stejná práva i povinnosti. Vedeme děti k dodržování pravidel, které jsme společně stanovili. Vytváříme pozitivní atmosféru ve třídě,

respektujeme potřeby dětí, děti nezesměšňujeme, nepřetěžujeme, nezatěžujeme spěchem a chvatem. Nepodporujeme nezdravou soutěživost, ale vedeme děti ke vzájemné spolupráci a podpoře. Ve vztazích mezi dětmi a dospělými panuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc a podpora.

Nově přichozí děti mají možnost postupně se adaptovat na prostředí mateřské školy, aby se děti a jejich rodiče mohli seznámit s prostředím a chodem školy.

Snažíme se o prevenci šikany tím, že se dostatečně věnujeme vztahům ve třídě. Případné konflikty řešíme debatou, kde se k danému projevu děti vyjadřují. Rozvíjíme v dětech vzájemnou toleranci a ohleduplnost.

Záměr

- *zavést společné rituály (pozdrav při příchodu a odchodu, při příchodu otočení hrníčku v rámci pitného režimu, znělka na zahájení úklidu hraček, přání dobré chuti říkankou, narozeninový den),*
- *zařazovat pravidelná cvičení na správné držení těla, cvičení relaxační, dechová, smyslová, psychomotorická,*
- *podporovat samostatnost, iniciativu a zodpovědnost dětí s využitím zpětné vazby,*
- *dodržovat právo dětí na dokončení hry a její pokračování,*
- *posilovat schopnost dětí řešit samostatně vzniklý konflikt.*

Organizace

Denní řád mateřské školy je pružný a reaguje na individuální potřeby dětí a aktuální situaci. Řád respektuje biorytmus, svojí pravidelností zajišťuje dětem jistotu, odbourává obavy z neznámého a pomáhá jim orientovat se bez problémů v běžném dni stráveném v mateřské škole. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě, pracují svým tempem, mají prostor pro spontánní hru a mohou ji kdykoliv dokončit, nebo v ní pokračovat. Čekání a prostoje jsou omezeny na nejkratší možnou dobu, snahou je plynulý přechod mezi činnostmi.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou.

Záměr

- *více využívat prožitkové učení,*
- *dodržovat domluvné rituály,*
- *hledat společná řešení při náhodných problémech v organizaci,*
- *zařazovat více experimentů, zvláště při pobytu venku,*
- *dbát na vyváženost spontánních a řízených činností.*

Řízení mateřské školy

Každý pracovník má rozdělené úkoly a povinnosti. Pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Je vytvořen funkční informační systém uvnitř mateřské školy i navenek. Jsou vypracována kritéria pro hodnocení a evaluaci všech podmínek předškolního vzdělávání a všech zaměstnanců školy. Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči, zřizovatelem, ZŠ, SPC, PPP a pediatrem.

Záměr

- *prezentovat školu na veřejnosti – veřejná vystoupení, Vítání občánků, vánoční strom,*
- *zlepšit vzájemnou informovanost o akcích školy a obce,*
- *vytvářet podmínky pro další vzdělávání všech zaměstnanců, motivovat je k zájmu o vzdělávání,*
- *společně se zaměstnanci řešit zásadní problémy,*
- *posilovat vztah dětí k místu bydliště.*

Personální a pedagogické zajištění

Provoz mateřské školy je zabezpečen kvalifikovanými pedagogy, kteří se dále sebevzdělávají četbou odborné literatury, účastní se akreditovaných seminářů a kurzů. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních a ostatních vnitřních předpisech školy. K zajištění toku informací slouží pedagogické a provozní rady.

Při své práci jednájí všechny pracovnice školy podle obecně platných společenských pravidel se zajištěním profesionality a odpovědnosti.

Pracovní doba je přizpůsobena rytmickému řádu dne.

Záměr

- *vyhledávat, dle finančních možností, pestřejší nabídku akreditovaných seminářů a kurzů,*
- *vytvářet podmínky pro systematické vzdělávání učitelů,*
- *zaměřit se na kurzy pro práci s dětmi mladšími 3 let a polytechnické vzdělávání.*

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost

a porozumění. Rodiče jsou vnímáni jako partneři. Klademe důraz na takt a profesionalitu a hledáme cesty ke společné komunikaci.

Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a rodin, snaží se jim vyhovět a porozumět, chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Podporují rodinnou výchovu a pomáhají rodičům v péči o dítě. Pravidelně informujeme rodiče o individuálních pokrocích jejich dítěte.

Soukromé údaje a osobní data dětí jsou chráněna před zneužitím (§ 13 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., na ochranu osobních údajů). Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a účastnit se akcí, které mateřská škola organizuje. Rodiče se zapojují i do oslav narozenin svých dětí, a to přípravou malého pohoštění pro všechny děti ve třídě. Při škole funguje Sdružení rodičů a přátel mateřské školy, které organizuje pro děti různé zábavné, kulturní a sportovní akce.

Záměr

- *získávat informace o dětech ze vstupních dotazníků,*
- *konzultovat vzdělávací záměry a individuální pokroky dětí,*
- *motivovat rodiče k využívání hovorových hodin,*
- *připravovat tvořivé dílny,*
- *zprostředkovat komunikaci mezi rodinou a odborníky,*

- *vyhledávat mezi rodiči potenciální sponzory školy.*

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, na jehož tvorbě se podílel celý kolektiv zaměstnanců školy, je vstřícný a tvořivý při uplatňování vzdělávacích programů a projektů ve spolupráci s rodiči. Obsah školního vzdělávacího programu vychází z venkovského prostředí a polohy školy. Vzdělávací proces je motivován přírodou, jejími proměnami v průběhu celého roku. Směřujeme k ekologickému poznávání světa, uvědomění si sounáležitosti lidí s přírodou, rozvíjíme ekologické povědomí a myšlení dětí.

Filozofie

Na počátku tvorby nového školního vzdělávacího programu s názvem „Jak funguje svět“ jsme si položili otázku, kam budeme svoji práci s dětmi v následujících třech letech směřovat. Vycházeli jsme z RVP PV, čerpali jsme z vlastní pedagogické praxe a z poznatků získaných při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a z odborné literatury.

Jedním z hlavních momentů v životě dítěte je uvědomění si své osobnosti ve všech jejích směrech, tzn. uspokojování fyzických, psychických, sociálních a emocionálních potřeb. Pozitivní ovlivňování individuálních dispozic, podpora aktivního přístupu ke světu a k dění kolem sebe, podpora tvořivých aktivit. Dále posilování kladného sebehodnocení dítěte, jeho zdravé sebedůvěry a rozvoj jeho schopností ovládat se, rozvoj prosociálního chování a komunikačních schopností. Na tomto základě pak vytvářet nové sociální vztahy, utužování vazeb a vztahů již navázaných v úzkém sepětí s životním prostředím dítěte.

Vzdělávací cíle a záměry

Dlouhodobým záměrem je všestranný rozvoj osobnosti dítěte s ohledem na jeho individuální dispozice, potřeby a zájmy. Při práci s dětmi vycházet z principů moderní pedagogiky, klást důraz na individualizaci, diferenciaci, na vývojové zvláštnosti dětí. Uplatňovat partnerský

přístup k dětem, vlídnost a vstřícnost. Zlepšovat podmínky pro výchovu a vzdělávání dítěte v duchu podpory jedinečnosti dítěte, tzn. vybavení mateřské školy tak, aby se děti mohly rozvíjet všestranně v každém věku, v oblasti svých zájmů a bez ohledu na své případné individuální zvláštnosti. Podporovat společné vzdělávání, vytvářet podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Vzdělávání dětí se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytují a to vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. V práci s dětmi *využíváme tyto metody a formy vzdělávání*

- hra,
- komunitní kruh,
- diskusní kruh,
- tvořivá dramatika,
- spontánní sociální učení,
- prožitkové učení,
- kooperativní učení,
- situační učení,
- řízené skupinové a individuální činnosti.

K dosažení cílů vzdělávání budeme využívat tyto prostředky

- volná hra,
- výtvarné a hudební činnosti, dramatizace,
- pohybové činnosti a relaxace,
- experimentace,
- kooperativní a námětové hry,
- psychomotorická cvičení,
- práce s knihou – leporelo, encyklopedie a jiné,
- ruční práce – práce s přírodninami, odpadovým materiálem, ...
- exkurze a výlety.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací program vytváří prostor pro individuální vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci jejich schopností i možností. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme tyto cíle tak, aby vyhovovaly každému jednotlivému dítěti, aby byly naplňovány individuální potřeby dítěte.

Realizujeme stanovená podpůrná opatření

1. stupeň podpory – podpůrná opatření stanoví škola, učitelky vypracují Plán pedagogické podpory (vyhodnocení nejpozději do tří měsíců).
2. – 5. stupeň podpory – vzdělávání vychází z doporučení školského poradenského zařízení a projednání se zákonnými zástupci dítěte (IVP).

Pro úspěšné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je potřeba zabezpečit (umožnit)

- realizaci stanovených podpůrných opatření,
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte,
- úzkou spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby i spolupráci s odborníky mimo oblast školství,
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy,
- přítomnost asistenta pedagoga v závislosti na stupni přiznaných podpůrných opatření,
- využívání vhodných didaktických pomůcek,
- zajištění důsledného individuálního přístupu učitele k dítěti,
- uplatňování vysoce profesionálních postojů všech zaměstnanců školy, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí .

Výchovné zásady

- vůči dítěti vystupujeme s laskavostí, s klidem, optimismem a velkou trpělivostí,
- posilujeme sebevědomí dítěte, oceňujeme každý jeho úspěch, snahu,

- vedení dítěte k práci se odehrává spíše formou naší aktivní spoluúčasti, při práci dítě vedeme, povzbuzujeme a uklidňujeme,
- počítáme, zejména zpočátku školní docházky, s nižší samostatností dítěte a s nutností vyšší míry jeho vedení a podpory,
- nenecháváme dítě prožívat jeho neúspěchy o samotě, šetrně je s ním probíráme a vytváříme včas jejich hodnotné protiklady.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky.

Mateřská škola zajišťuje realizaci stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Pro úspěšné vzdělávání dětí nadaných je potřeba zabezpečit (umožnit)

- stimulaci rozvoje potenciálu dětí tak, aby se jejich nadání mohlo dále rozvíjet,
- úzkou spoluprací se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby i spoluprací s odborníky mimo oblast školství,
- realizaci doporučených podpůrných opatření pro rozvoj nadání podle individuálních potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Výchovné zásady

- dáváme dítěti najevo, že jeho nadání je žádoucí a podporujeme jeho kompetence,
- necháváme dítěti volný prostor, respektujeme jeho zájmy,
- nabízíme speciální rozšiřující úkoly k rozvoji nadání,
- rozvíjíme i emoční stránku dítěte,
- zařazujeme do činností problémové a tvořivé úkoly, rozvíjíme kritické myšlení,
- připustíme si vlastní omylnost, umíme se učit od dítěte.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami pro dvouleté děti. Ve třídě jsou otevřené i uzavřené skříňky sloužící k ukládání hraček a pomůcek. Dětem jsou nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí třídy je upraveno pro volný pohyb a hru dětí. Mateřská škola je vybavena sprchovým koutem a přebalovací podložkou pro zajištění hygieny. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou do tří let je potřeba zabezpečit (umožnit)

- úzkou spolupráci se zákonnými zástupci dítěte,
- vybavení šatny dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby,
- uplatňování vysoce profesionálních postojů všech zaměstnanců školy, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Výchovné zásady

- respektujeme potřeby dětí – pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, stravování, dostatečný odpočinek,
- vzdělávací činnosti realizujeme v menších skupinkách nebo individuálně, podle potřeb a volby dětí,
- aktivně podněcujeme pozitivní vztahy v mateřské škole,
- počítáme s nižší samostatností dítěte a s nutností vyšší míry jeho vedení a podpory,
- uplatňujeme laskavě důsledný přístup.

5. **Vzdělávací obsah**

Lidé a příroda v podzimním světě

Záměrem je adaptace dětí na nové prostředí a kamarády, na soužití ve skupině. Budeme děti seznamovat s prostředím třídy, s vybavením koutů. Pomocí her upevňovat znalost kamarádů, učitelek a provozních zaměstnanců. Seznámíme děti se značkami, představíme místo pro hygienu a odpočinek. Začneme společně vytvářet pravidla chování ve skupině, domluvíme si pozdrav. Seznámíme se s pravidly stolování, s bezpečným chováním ve třídě, v prostorách mateřské školy, na zahradě a vycházce. Začneme s postupným utvářením povědomí

o časových pojmech v rámci pobytu v mateřské škole a ve spojení s činnostmi, které v této době děláme.

Společně budeme poznávat a pozorovat změny v podzimní přírodě, sledovat změny počasí. Seznámíme se s vlivem počasí na člověka, živou a neživou přírodu.

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření zdravých životních návyků a postojů, jako základu zdravého životního stylu,
- uvědomění si vlastního těla,
- rozvoj a zdokonalování pohybových schopností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí,
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě,
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních,
- získání relativní citové samostatnosti,
- seznámení s pravidly ve vztahu k druhému,
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních),
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností,

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu,
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou.

Okruhy činností

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti,
- manipulační a konstruktivní činnosti,
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním,
- individuální a skupinové konverzace, společné rozhovory a diskuse,
- spontánní hra, volné hry, námětové hry a činnosti, experimenty,
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii,
- aktivity podporující sblížení dětí, uvědomování si vztahu mezi lidmi,
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody,
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě,
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazu hrozících při hrách, pohybových činnostech, dopravních situacích,
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem.

Očekávané výstupy

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat,
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla,
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

Co se děje v zimě

Záměrem je uvést dítě do světa materiálních a duchovních hodnot, umožnit dítěti aktivně se podílet na utváření společenské pohody. Podporovat rozvoj inteligence a poznávacích procesů, citů i vůle dítěte. Vést děti k uvědomění si a tolerování potřeb druhého a jejich odlišné způsoby uspokojování. Rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách.

Prakticky si přiblížíme vánoční zvyky a tradice, koledy a vánoční písně. Společně si vyzdobíme mateřskou školu.

Budeme sledovat zimní počasí, přírodu, povíme si, jak se chovají volně žijící zvířata a jak jim můžeme pomoci. Pokud počasí dovolí, vyzkoušíme si zimní sporty, provedeme pokusy se sněhem a ledem.

Seznámíme se se způsobem oblékání v zimě, budeme si povídat o těle, o zdraví, jak můžeme předcházet nemocem, úrazům a jakým způsobem si můžeme upevňovat zdraví. Zaměříme se na rozvíjení poznávacích schopností a funkcí, představivosti, fantazie a myšlenkových operací – tzn. třídit, popisovat, porovnávat, přeměřovat a určovat polohu předmětů, používat předložky místa, počítat do 6, určovat a orientovat se v normální řadě. Pomocí grafomotorických cviků procvičíme jemnou motoriku ruky.

Přiblížíme si časové pojmy ve spojení s činnostmi, které v tuto dobu provádíme, jaký je rozdíl mezi hrou a prací. Navštívíme různá místa, kde se děti seznámí s pracovními profesemi lidí a s materiály, z kterých se vyrábí předměty denní potřeby.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání,

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu,
- rozvoj tvořivosti, posilování přirozených poznávacích citů (radost z objevování, zvědavosti, zájmu atd.),
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí,
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví,
- vytváření základů pro práci s informacemi,
- rozvoj kooperativních dovedností,
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny,
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám,
- rozvoj úcty k životu,

Okruhy činností

- přípravy a realizace společných zábav a slavností v rámci zvyků a tradic,
- tvůrčí činnosti, které podněcují tvořivost a nápaditost dítěte a jeho estetické vnímání,
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí,
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků – vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii atd.,
- praktické činnosti, kterými se dítě seznamuje s různými přírodními materiály a látkami ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi,
- spontánní hra, volné hry, experimenty,
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností,
- kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách,
- konstruktivní a grafické činnosti,
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí,
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních,
- hra a činnosti zaměřené k cvičení různých forem paměti,

- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině,
- kognitivní činnosti – kladení otázek, hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování,
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce.

Očekávané výstupy

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat,
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí, ponižování a ubližování,
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními i dramatickými),
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí
a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Voňavá cesta k jaru

Záměrem je posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování,...), vytvářet základy aktivního postoje ke světu, k životu a rozvíjet dovednosti vyjadřovat a projevat tyto vztahy a postoje. Zlepšovat tělesnou zdatnost dětí, podporovat rozvoj jejich pohybových a manipulačních dovedností.

Na začátku jara budeme v přírodě pozorovat změny počasí, změny na rostlinách. Povíme si o lidových tradicích. Připravíme mateřskou školu na příchod jara jarní výzdobou. Budeme si povídat o tom, kde žijeme, o naší obci, co se nám v obci líbí. Povedeme děti k tomu, aby poznaly rozdíl mezi životem ve městě a na vesnici. Seznámíme se s naší republikou. Dále si budeme povídat o ekologii a třídění odpadu.

Povíme si o rodině, její funkci, kdo s námi bydlí, co dělají jednotliví členové rodiny a o vzájemných vztazích v rodině.

Dílčí vzdělávací cíle

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování),
- rozvoj a užívání všech smyslů,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- rozvoj kooperativních dovedností,
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách,
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat,
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije,
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Okruhy činností

- přímé pozorování přírodních a kulturních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování,
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti,
- výlety do okolí,
- samostatný slovní projev na určité téma, přednes, recitace, dramatizace, zpěv,
- činnosti hudební a hudebně pohybové, relaxační a odpočinkové,
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí,
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření,
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi – kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří.

Očekávané výstupy

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazie a představivosti,
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou,
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Letní objevování

Záměrem je umožnit poznávání i jiných kultur, rozvíjet společenský i estetický vkus. Seznamovat děti s ochranou osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Společně s dětmi oslavíme den dětí, řekneme si o národech žijících na Zemi. Společně se vypravíme na výlet, budeme pozorovat dopravní prostředky, povíme si, jaké dopravní prostředky lidé využívají. Povíme si, co bychom o prázdninách chtěli podniknout a připomeneme si zásady bezpečného chování.

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, jejich poznávání,
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem,
- upevňování schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Okruhy činností

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nezdravých návyků a závislostí,
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší – fyzické i psychické vlastnosti, schopnosti, city, jazykem – a v čem jsou si podobní.

Očekávané výstupy

- při setkání s neznámými lidmi, či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout,
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení,
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

6. Evaluace

KOHO	CO	KDY	KDO	ZÁZNAM
dítě	individuální rozvoj IVP PLPP podpůrná opatření druhého až pátého stupně	průběžně 1 x za 2 měsíce 1 x měsíčně průběžně, nejméně 1 x ročně	učitelka učitelka učitelka ředitelka	záznam o dítěti záznam o dítěti záznam o dítěti záznam o dítěti
učitelka	kvalita práce sebehodnocení	2 x ročně 1 x ročně	ředitelka učitelka	hospitační záznam
ostatní zaměstnanc i školy	kvalita práce	průběžně	ředitelka	sešit kontrol

Evaluační nástroje

- pozorování projevů dítěte v mateřské škole,
- rozbor výsledků činností dětí,
- konzultace s rodiči,
- portfolio,
- rozhovor, diskuse, hospitace, dotazníky, ankety.

Kritéria hodnocení učitelek a jejich vzdělávací činnosti

- pedagogická činnost odpovídá poslání školy,
- dostatečné naplňování cílů daných ŠVP,
- učitelky respektují individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku,
- děti se v mateřské škole cítí bezpečně, jistě, spokojeně,
- učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu, jsou dětem vhodným vzorem,
- děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem,
- volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat potřebný řád,
- s dětmi není zbytečně manipulováno, zbytečně se neorganizují,
- ve vztazích panuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora,
- poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, děti mají dostatek prostoru i času pro spontánní hru,
- učitelky vytváří podmínky pro individuální, skupinové činnosti,
- veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby pracovaly svým tempem,
- učitelky dbají o svůj další odborný růst,
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost,
- učitelky chrání soukromí rodin a zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech.

Kritéria hodnocení ostatních zaměstnanců školy

- plní úkoly dané pracovní náplní,
- dodržují organizační řád školy, pracovní dobu,
- veškeré vybavení a zařízení udržují čisté, zdravotně nezávadné, bezpečné,
- dětem poskytují hodnotnou a vyváženou stravu,
- vyhýbají se negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatnosti,
- spolupracují s ředitelkou školy, učitelkou, zřizovatelem a aktivně se podílejí na nadstandardních aktivitách a akcích školy,
- zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí),
- zaměstnanci chrání soukromí rodin dětí a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech.

Kritéria pro sebehodnocení řídicí činnosti ředitelky

- jasné vymezení povinností, pravomocí a úkolů všem zaměstnancům,
- dostatečná péče o odbornou přípravu zaměstnanců,
- vytváření funkčního informačního systému uvnitř mateřské školy,
- respektování názorů všech zaměstnanců,
- vedení zaměstnanců školy ke vzájemné spolupráci,
- vytváření ovzduší vzájemné důvěry a tolerance v mateřské škole,
- zapojování zaměstnanců do řízení mateřské školy,
- adekvátní hodnocení zaměstnanců odpovídající kvalitě jejich práce,
- funkční plánování chodu školy,
- kontrolní a hospitační činnost,
- spolupráce se zřizovatelem,
- vytváření podmínek pro další vzdělávání učitelek.

CO	KDY	KDO	ZÁZNAM
Školní vzdělávací program	1 x ročně	učitelky	hodnocení školy

Dílčí vzdělávací cíle	1 x ročně	učitelky	písemně
Tématické části	po ukončení	učitelky	hodnotící list
Podmínky školy	1 x ročně	všichni zaměstnanci	hodnocení školy
Spokojenost rodičů	1 x ročně	rodiče	dotazník pro rodiče

Kritéria hodnocení vzdělávání

- jaký měly děti prostor pro samostatnost,
- zájem dětí,
- sledování vývoje dětí,
- metody, které učitelka užívá při své vzdělávací činnosti,
- zda bylo dosaženo dílčích a individuálních cílů,
- vhodnost zvolených integrovaných bloků a jejich realizace,
- jakých kompetencí dítě dosáhlo,
- kvalita podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání.

Prevence sociálně patologických jevů - ochrana před sexuálními obtěžováními

Naší snahou je dětem pomoci, aby lépe a pravdivěji poznávaly svět, který je obklopuje. Připravit je, aby byly schopny snáze čelit nejrůznějším nástrahám a rizikům, které život přináší a které ohrožují zdraví člověka. Pocit bezpečí každého jedince je neodmyslitelnou podmínkou vytváření produktivního prostředí a dobrého sociálního klimatu školy.

Výchovné cíle

- zjistit základní znalosti dětí o alkoholu – jaké mají zkušenosti s požíváním alkoholických nápojů rodiči a dalšími dospělými ve svém okolí,
- vést děti k pravdivým poznatkům o škodlivosti kouření, o vlivu drogy na jejich zdraví,
- pochopit, že existují rostliny, ve kterých jsou škodlivé látky,
- vytvořit pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu,
- respekt k individualitě každého jedince,

- položit základy k pozdějšímu vývoji nekuřáka, pozitivnímu vztahu ke zdraví – nebrat drogy, nekouřit,
- odolat lákavým nástrahám cizích osob,
- formulovat jasná a splnitelná pravidla,
- budovat vlastní sebevědomí spojené s úctou k druhému, které patří k základní životní kompetenci.

Realizace

- vytvářet dětem nekuřácké prostředí v MŠ, které dítěti napoví, že normální je nekouřit,
- uplatňování zdravého způsobu života – přiměřený pohyb, zdravé stravovací návyky, duševní pohoda, otužování dětí,
- nenásilně a citlivě upozorňovat na to, co je nezdravé (kouření a drogy) - pohádky, omalovánky, obrázky, pexeso,
- poznatky z pobytu venku – pozor na injekční stříkačky – poučit jak postupovat při nálezů injekční stříkačky,
- sociální hry a hraní rolí - modelové situace, námětové hry – nejde o to naplnit dětskou mysl, ale probudit aktivní zájem dítěte objevovat a uplatnit a ukázat co umí, zvládne a dokáže.

Enviromentální vzdělávání, výchova a osvěta

Prvky ekologické výchovy prolínají celými výchovně vzdělávacími činnostmi. Rozvíjí vyjadřovací dovednosti a schopnosti ve vztahu k prostředí, utváří hygienické návyky, rozvíjí citové vztahy k přírodě a k jejímu estetickému vnímání, poskytují konkrétní poznatky o přírodě.

K nejcennějším metodám, jimiž se děti seznamují s okolní přírodou, patří přímé pozorování rostlin, pozorování zvířat na vycházkách, pozorování přírody na zahradě, v lese, na louce i u potoka. Děti zde přichází do bezprostředního styku s okolní přírodou.

Výchovné cíle

- vytvářet u dětí kladný vztah k životnímu prostředí, přírodě a její ochraně,

- úzce spolupracovat s rodiči ve všech činnostech školy,
- navazovat kontakty školy s ekologickými centry v Brně – Lipka, Rozmarýnek,
- pečovat o rostliny v mateřské škole a na školní zahradě.

Realizace

- spolupracovat s rodiči, připravování trvalých a dlouhodobých aktivit v péči o životní prostředí – šetření energií, třídění odpadu, péče o zeleň, úprava okolního prostředí,
- pečovat o zvířata v zimě – zhotovení ptačích budek z různých materiálů (dřevo, PET láhve) a rozmístění na školní zahradě, sběr kaštanů,
- koutky živé přírody ve třídě – rychlení větví a experimentální klíčení semen , vedení dokumentace o svých pěstitelských pokusech, o vlivech počasí, přírody na růst rostlin,
- při pobytech venku pozorovat přírodu na školní zahradě, v lese, na louce i u potoka.

Ekopravidla

- ochrana životního prostředí je věcí každého z nás,
- bez znalostí a soustavného zjišťování nových informací se neobejdeme,
- nám všem se bude žít lépe v čistém prostředí, ohleduplnost ke všemu živému,
- množství odpadu se snažíme snižovat a ten vzniklý třídít,
- člověče nenič, ale poznávej a ochraňuj,
- o rostlinách se učíme a pečujeme o ně,
- vodou ani energií neplýtváme.